

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL L. V. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2019 m. balandžio 3 d. Nr. 242-139
Vilnius

Lietuvos bankas gavo L. V. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2018 m. rugsėjo 17 d. įvyko eismo įvykis: susidūrus dviem automobiliams buvo apgadintas pareiškėjui priklausantis automobilis „Audi A4“ (toliau – įvykis). Pareiškėjas kreipėsi į draudiką, apdraudusį įvykio kaltininko civilinę atsakomybę privalomuoju transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimu, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobiliui padarytą žalą.

2018 m. rugsėjo 17 d. apie įvykį pareiškėjas draudiką informavo telefonu, o vėliau tą pačią dieną elektroniniu paštu draudikui nusiuntė automobilio nuotraukas ir kitus duomenis apie įvykį.

Įvertinęs pateiktus duomenis, draudikas 2018 m. rugsėjo 27 d. pareiškėjui pateikė žalos sąmatą, kurioje nurodyta, kad pareiškėjo automobilio remontas kainuos 2 248,50 Eur. 2018 m. rugsėjo 27 d. pareiškėjas paprašė draudiko paaiškinti, kuo remiantis žalos sąmatoje nurodytos detalių kainos, taip pat paprašė informacijos apie galimybę nuomotis pakaitinę transporto priemonę, kol bus suremontuotas pareiškėjo automobilis. Draudikas 2018 m. rugsėjo 27 d. pareiškėją informavo, kad galimybė išsinuomoti pakaitinį automobilį suteikiama tol, kol automobilis remontuojamas, tačiau turi būti pateikti nuomą ir jos poreikį patvirtinantys dokumentai. Draudikas atkreipė pareiškėjo dėmesį į tai, kad kompensuojamas pakaitinio automobilio nuomos laikotarpis nustatomas remiantis automobilio gamintojo nustatytu technologiniu remonto laikotarpiu, įvertinant remonto proceso technologinių netolygumų galimybę. 2018 m. rugsėjo 27 d. pareiškėjas draudiko dar kartą pasiteiravo dėl žalos sąmatoje nurodytų keistinių automobilio detalių kainų šaltinio. 2018 m. spalio 1 d. draudiko ekspertas pareiškėją informavo, kad, siekiant apskaičiuoti pareiškėjo automobiliui padarytą žalą, naudotomis transporto priemonių detalėmis prekiaujančių įmonių buvo teirautasi, kokios yra detalių kainos. 2018 m. spalio 4 d. pareiškėjas draudiką informavo, kad jo netenkina draudimo išmokos suma, todėl pareiškėjas pateiks automobilio vertinimo ataskaitą. 2018 m. spalio 5 d. draudikas pareiškėją informavo, kad, prieš kreipiantis į nepriklausomus turto vertintojus, klientams siūloma pateikti prašymą perskaičiuoti draudimo išmoką, nurodant nesutikimo su ja argumentus, o, esant galimybei, ir pateikiant papildomus duomenis. Draudikas mano neprivalantis vadovautis vertintojo ataskaitos išvada ir kompensuoti vertintojo paslaugų išlaidų. 2018 m. spalio 5 d. pareiškėjas draudiką informavo, kad draudiko biure pateikė automobilio vertinimo ataskaitą bei sąskaitas, ir prašė informuoti, kada bus sumokėta draudimo išmoka, nes pareiškėjas nežino, iki kada turėtų pratęsti pakaitinio automobilio nuomą. Draudikas 2018 m. spalio 8 d. pareiškėją informavo, kad pateiktus dokumentus gavo, tačiau dar kartą pažymėjo, kad, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, neprivalo vadovautis pareiškėjo pateikta vertinimo ataskaita ir kompensuoti pareiškėjo vienašaliu sprendimu užsakyto vertinimo išlaidų. Draudikas pareiškėjui nurodė, kad kreipėsi į tris automobilių remonto įmones su prašymu įvertinti, kiek kainuotų pareiškėjo automobilio remontas. Draudikas pažymėjo, kad pakaitinio automobilio nuomos išlaidos kompensuojamos ne visada, o tik tada, kai pagrindžiama būtinybė nuomotis transporto

priemonę, taip pat atsižvelgiant į automobilio remontui reikalingą laiką. Draudikas teigė, kad pareiškėjas nepagrindė pakaitinio automobilio būtinumo, nenurodė sugadinto automobilio remonto pradžios ir eigos. 2018 m. spalio 9 d. pareiškėjas draudikui nurodė, kad bent viena iš sąmatų teikiančių remonto įmonių turėtų būti „Audi“ atstovė Lietuvoje. Taip pat pareiškėjas informavo, kad yra (*duomenys neskelbiami*) gyventojas, tačiau šiuo metu gyvena (*duomenys neskelbiami*), nes slaugo močiutę, ją reikia nuolat vežioti. Kadangi pareiškėjas yra bedarbis, jam automobilis reikalingas vykti į darbo pokalbius ir darbo biržą. Pareiškėjo teigimu, pakaitinio automobilio nuoma kainuoja mažiau negu taksi paslaugos. Pareiškėjas pateikė pakaitinio automobilio nuomos dokumentus, nuomos išlaidos už pakaitinio automobilio nuomą nuo 2018 m. rugsėjo 18 d. – 675 Eur.

2018 m. spalio 18 d. draudikas pareiškėją informavo, kad visa pareiškėjui mokėtina draudimo išmoka yra 2 739,28 Eur: 2 394,28 Eur už automobilio remontą, 70 Eur už vertinimo ataskaitą ir 275 Eur už pakaitinio automobilio nuomą. Draudikas paaiškino, kad išlaidos už pareiškėjo automobilio remontą apskaičiuotos kaip draudiko gautų remonto įmonių sudarytų remonto sąmatų vidurkis (UAB „Autobroliai“ sąmatoje nurodyta – 2 506,60 Eur be PVM, UAB „Delondas“ – 2 571,55 Eur be PVM, UAB „Žėrutis“ – 2 104,69 Eur be PVM). Taip pat draudikas teigia sutikęs pareiškėjui kompensuoti 50 proc. vertinimo ataskaitos rengimo išlaidų ir pakaitinio automobilio nuomos išlaidas už 11 dienų.

2018 m. spalio 30 d. pareiškėjo prašymu draudikas elektroniniu paštu pareiškėjui pateikė 2018 m. spalio 30 d. Transporto priemonės apžiūros - defektų aktą Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Aktas).

2018 m. lapkričio 1 d. pareiškėjas draudikui pateikė prašymą atlyginti visus patirtus nuostolius. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas pažeidė Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau –TPVCAPDĮ) 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie įvykį apžiūrėti sugadintą turtą, surašyti apžiūros ataskaitą ir pasirašytinai ją pateikti nukentėjusiam asmeniui. Pareiškėjo teigimu, neaišku, koku būdu buvo įvertinti pareiškėjo patirti nuostoliai, jeigu automobilis nebuvo draudiko apžiūretas. Pareiškėjas nurodė, kad draudiko pateiktas Aktas yra fiktyvus, nes faktiškai apžiūra nevyko, pareiškėjas Akte nepasirašė. Pareiškėjas nesutiko su Akte nurodyta aplinkybe, kad pažeidimai ir defektai įvertinti išoriškai apžiūrint transporto priemonę, o tam tikri nepastebėti defektai gali paaiškėti remontuojant. Pareiškėjo teigimu, draudikas turi pareigą nustatyti ne tik matomus, bet visus defektus. Pareiškėjas nurodė, kad, jeigu draudikas būtų faktiškai apžiūrėjęs jo automobilį, turėtų teisę vadovautis remonto įmonių skaičiavimais, tačiau ir tokiu atveju turėtų remtis didžiausia pateikta sąmata. Pareiškėjas teigė, kad remonto įmonių pateiktose sąmatose remiamasi ne originalių detalių kainomis, tačiau kainos įrašytos ranka. Pareiškėjo teigimu, žala turėtų būti skaičiuojama, remiantis naujų detalių kainomis, taikant nusidėvėjimą. Pareiškėjas nurodė, kad pakaitinį automobilį nuomojosi nuo 2018 m. rugsėjo 18 d. iki 2018 m. spalio 15 d. ir už šią paslaugą sumokėjo 675 Eur. Pareiškėjas teigia po įvykio negalėjęs naudotis savo automobiliu. Pareiškėjas paaiškino, kad laikėsi teisės aktų reikalavimų, todėl negalėjo pradėti remontuoti automobilio, kol nebus atlikta jo apžiūra. Kadangi draudikas apžiūros neatliko, pareiškėjas ją 2018 m. rugsėjo 27 d. organizavo pats, kreipdamasis į turto vertintoją. Vis dėlto, vengdamas galimų draudiko pretenzijų, pareiškėjas automobilio remonto neatliko ir vėliau, todėl buvo priverstas naudotis pakaitiniu automobiliu. Pareiškėjas prašė išmokėti papildomą 1 235,72 Eur draudimo išmoką, atlyginančią visas patirtas išlaidas: 765,72 Eur automobilio remonto išlaidų pagal pareiškėjo pateiktą vertinimo ataskaitą, 70 Eur vertinimo išlaidų, 400 Eur pakaitinio automobilio nuomos išlaidų.

Draudikas 2018 m. lapkričio 19 d. raštu informavo pareiškėją, kad savo sprendimo dėl draudimo išmokos dydžio nekeis. Draudiko teigimu, per pirmąjį pokalbį telefonu pareiškėjas informavo apie įvykį, ir jo buvo pasiteirauta, koku būdu turėtų būti atlyginta žala: atliekant remontą, ar mokant draudimo išmoką pinigais. Pareiškėjas nurodė, kad remontas nebus reikalingas. Pareiškėjo buvo pasiteirauta, koku būdu bus pateikta informacija apie automobilio apgadinimus – ar nuotraukas padarys ir pateiks pats pareiškėjas, ar vyks pas draudiko partnerius automobilio apžiūrai. Pareiškėjas nurodė nežinąs, tačiau kartu pridūrė, kad gali ir pats nuotraukas padaryti. Per pokalbį buvo iškeltas klausimas dėl galimo važiuklės apgadinimo ir jai padarytos žalos nustatymo. Draudikas nurodė, kad jam turės būti pateikti žalą patvirtinantys įrodymai, tai gali būti nuotraukos, serviso informacija. Baigdamas pokalbį, pareiškėjas reziūmavo, kad matomus defektus gali užfiksuoti pats, o dėl važiuklės, matyt, turės kreiptis į servisą. Draudiko darbuotojas nurodė, kad pareiškėjas turi siųsti

nuotraukas ir toliau bendrauti su žalos bylą administruojančiu darbuotoju. Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas net neužsiminė apie poreikį draudikui apžiūrėti pareiškėjo automobilį. Draudiko teigimu, per antrąjį pokalbį telefonu pareiškėjas patikslino, kur jis turėtų nuvykti, kad būtų sudarytas keistinių ir remontuotinių automobilio detalių sąrašas. Draudiko teigimu, pareiškėjui buvo žinoma, kad paprastai draudikas apžiūrėti transporto priemonės vyksta tada, kai ji nebegali judėti sava eiga. Draudiko teigimu, nors įvykio dieną pareiškėjas elektroniniu paštu draudikui pateikė savo automobilio nuotraukas, tačiau nenurodė, kad nepavyko užfiksuoti dalies apgadinių, ir neprašė draudiko apžiūrėti pareiškėjo automobilį. Taip pat pareiškėjas neprašė draudiko pateikti Akto. Draudiko teigimu, nors pareiškėjas itin akcentuoja minėto dokumento reikšmę, jame iš esmės pateikta ta pati informacija, kuri nurodyta remonto sąmatoje (keistinos detalės, reikalingi atlikti darbai). Draudikas pažymėjo, kad nuostoliai turi būti atlyginami ne pagal naujų detalių kainas, o pagal išlaidas, reikalingas atkurti daikto vertę. Draudikas nurodė, kad remonto sąmatos sudarymas pagal automobilio nuotraukas yra įprasta ir teismų pripažįstama tinkama žalos nustatymo praktika. Draudikas teigė, kad žalos dydžio nustatymas yra jo prerogatyva ir ji tinkamai įgyvendinta, galutinį žalos dydį nustatčius pagal trijų servisų sąmatas. Turto vertinimo ataskaita yra tik vienas iš galimų žalos dydžio nustatymo šaltinių, neturintis viršenybės prieš kitus. Draudikas nurodė, kad sprendimas atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas nustatyti automobilio remonto technologiniu laikotarpiu, pareiškėjui nepateikus duomenų apie realų automobilio remonto laiką, neprieštarauja teisiniam reguliavimui ir teismų praktikai.

2018 m. gruodžio 12 d. pareiškėjas draudikui pateikė pasiūlymą taikiai išspręsti kilusį ginčą: jeigu draudikas sutinka visiškai atlyginti vertinimo ataskaitoje nurodytą žalą, taip pat atlyginti visas vertinimo išlaidas, pareiškėjas sutiktų atsisakyti reikalavimo, kad būtų atlyginta 400 Eur pakaitinio automobilio nuomos išlaidų. Draudikas 2018 m. gruodžio 17 d. raštu atsisakė su pareiškėju sudaryti taikos sutartį pasiūlytomis sąlygomis.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas rekomenduoti draudikui išmokėti pareiškėjui papildomą 1 235,72 Eur draudimo išmoką, atlyginančią 765,72 Eur automobilio remonto išlaidų, 70 Eur vertinimo išlaidų, 400 Eur pakaitinio automobilio nuomos išlaidų. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas turėjo pareigą per tris darbo dienas apžiūrėti jo automobilį, tačiau šios pareigos neįvykdė, taip pat apie minėtos pareigos buvimą neinformavo pareiškėjo, galimai siekdamas netinkamo žalos užfiksavimo. Pareiškėjas teigia, kad, gavęs 2018 m. spalio 1 d. draudiko elektroninį laišką (kuriame nurodoma, kad draudikas naudotų detalių kainomis domėjosi jomis prekiaujančiose įmonėse), suprato, kad yra apgadinėjamas, ir 2018 m. spalio 4 d. draudikui nurodė, kad pateiks vertintojo ataskaitą. Nors draudikas pasiūlė patikslinti nesutikimo su jo sudaryta žalos sąmata motyvus ir neskubėti kreiptis į turto vertintojus, pareiškėjas nutarė nebesileisti būti apgadinėjamas ir 2018 m. spalio 5 d. draudikui pateikė Vertinimo ataskaitą, joje nustatyta automobilio atkuriamoji vertė (remonto kaina) yra 3 160 Eur. Pareiškėjas akcentavo, kad, draudikui neatlikus automobilio apžiūros per tris darbo dienas, pareiškėjas buvo priverstas pats kreiptis į turto vertintoją, todėl visas patirtas vertinimo išlaidas turi atlyginti draudikas. Pareiškėjas pažymėjo, kad draudiko pateiktose remonto sąmatose nurodytos neaiškios naudotų detalių kainos be jokių nuorodų, nors pareiškėjo automobilis yra iš originalių detalių. Draudikas siekia taupyti pareiškėjo sąskaita, keisdamas detalių kainas rankiniu būdu, taikydamas naudotų neoriginalių detalių kainas. Jeigu sąmata būtų sudaryta pagal teisėtai naudojamose „Audatex“ sistemoje nurodytus įkainius, ji visiškai atitiktų pareiškėjo pateiktoje vertinimo ataskaitoje nurodytas vertes. Pareiškėjas pažymėjo, kad dėl įvykio negalėjo naudotis automobiliu, todėl pakaitinio automobilio išlaidos jam turi būti atlyginamos nuo įvykio iki 2018 m. spalio 19 d., kai pareiškėjui išmokėta dalinė draudimo išmoka. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas galėjo sutrumpinti pakaitinio automobilio nuomos laikotarpį, operatyviai sumokėdamas draudimo išmoką, tačiau šia galimybe pats nepasinaudojo.

Draudikas atsiliepiame į kreipimąsi Lietuvos banko prašė pareiškėjo reikalavimus atmesti. Nors pareiškėjas teigia į nepriklausomą turto vertintoją kreipėsis, kai suprato, kad yra draudiko neva apgadinėjamas (gavęs 2018 m. spalio 1 d. draudiko eksperto elektroninį laišką, kuriame nurodoma, kad dėl naudotų detalių kainų buvo teirautasi jomis prekiaujančių įmonių), faktiškai į vertintoją pareiškėjas kreipėsi beveik iš karto po įvykio – vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad automobilio apžiūra atlikta 2018 m. rugsėjo 27 d., t. y. dar iki pareiškėjui gaunant draudiko eksperto paaiškinimus. Draudiko teigimu, pareiškėjo pateikta AB (*duomenys neskelbiami*) parengta Transporto priemonės vertinimo ataskaita Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Vertinimo ataskaita) iš esmės atitinka tokio dokumento

turiniui ir formai keliamus reikalavimus, draudikas nekvestionuoja ir vertintojo kvalifikacijos ar pasirinkto vertinimo metodo. Vertinimo ataskaita draudikas nesivadovavo dėl to, kad vertintojo nustatyta transporto priemonės remonto kaina yra preliminari, teorinė ir gali skirtis nuo faktinės remonto kainos, apskaičiuojamos remonto įmoneje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 13 punkte nustatyta, kad draudikas turi teisę nustatyti nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei padarytos žalos dydį, vadovaudamasis atsakingo draudiko įgaliotų asmenų (ekspertų) ataskaitomis ar išvadomis, taip pat įmonių, turinčių teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktais turto remonto išlaidų skaičiavimais. Pareiškėjui draudikui nurodžius, kad nesutinka su draudiko parengta žalos sąmata, draudikas kreipėsi į tris Lietuvos rinkoje veikiančias automobilių remonto įmones ir jos pateikė pareiškėjo automobilio remonto išlaidų skaičiavimus pagal realius savo įkainius. Draudikas draudimo išmoką apskaičiavo kaip trijų remonto įmonių pasiūlytų remonto kainų vidurkį.

Draudiko teigimu, pareiškėjo pateikta Vertinimo ataskaita nepagrindžia realiai patirtų nuostolių, vertintojo atliktas skaičiavimas yra tik hipotetinis. Draudikas paties apskaičiuotą draudimo išmokos dydį grindžia faktiškai Lietuvoje veikiančių, nemažą darbo patirtį turinčių remonto įmonių sudarytomis sąmatomis, o tai atitinka teisės aktų nuostatas, kuriomis draudikas įpareigotas atlyginti būtinąsias nukentėjusio asmens išlaidas, apskaičiuotas pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius. Draudiko teigimu, vien tik faktas, kad asmuo kreipėsi į nepriklausomus turto vertintojus, nesuponuoja išvados, kad Vertinimo ataskaita turi aukštesnę įrodomąją galią nei kiti įrodymai, t. y. oficialiai veikiančių remonto įmonių sudarytos remonto sąmatos.

Draudikas pažymėjo, kad nė viena Lietuvoje veikianti draudimo įmonė nevažiuoja apžiūrėti kiekvienos eismo įvykyje apgadintos transporto priemonės. Praktikoje prioritetas teikiamas po eismo įvykio sava eiga nebevažiuojančių transporto priemonių apžiūrai. Dėl nustatyto trumpo apžiūros termino ir pačių klientų patogumo sudaryta galimybė pačiam nukentėjusiam asmeniui užfiksuoti ir draudikui pateikti apgadinių nuotraukas. Taip pat yra galimybė kreiptis į draudiko partnerius – remonto įmones – dėl automobilio apžiūros. Vis dėlto kai kuriuos vidinius automobilio defektus nustatyti įmanoma tik faktiškai atliekant remontą.

Draudikas pažymėjo, kad žalos nustatymas iš nuotraukų yra įprasta ir teismų tinkama pripažinta praktika. Draudikas nurodė, kad pagal Taisyklių 15 punktą, kai trečiasis asmuo neremontuoja turto, atlyginami nuostoliai yra siejami su būtinomis turto remonto išlaidomis, reikalingomis atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir ar dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Nei Taisyklėse, nei kituose teisės aktuose nėra įtvirtinto reikalavimo būtinąsias išlaidas apskaičiuoti pagal originalių detalių ar dalių vertę, todėl nuostolių apskaičiavimas, vertinant neoriginalias dalis, nereiškia, kad tokiu būdu apskaičiuotos išmokos nepakanka turtui suremontuoti. Vien aplinkybė, kad Vertinimo ataskaitoje pateiktoje sąmatoje kainos yra didesnės, nereiškia, kad trijų autoservisų sąmatose nurodytos kainos yra per mažos arba neatitinkančios vidutinių įkainių reikalavimų. Atvirkščiai, aplinkybė, kad Vertinimo ataskaitoje pateikti įkainiai viršija visų trijų autoservisų sąmatas, kelia abejonių dėl jos ekonominio pagrįstumo. Draudiko teigimu, automobilių remonto įmonės yra pelno siekiantys asmenys, nesuinteresuoti remontuoti transporto priemonių už mažesnes nei vidutines kainas. Pagal Taisyklių 15 punktą, būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų bei keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos dydį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Vidutiniai įkainiai reiškia, kad nustatoma vidutinė, o ne didžiausia ar mažiausia kaina, todėl įkainiai buvo apskaičiuoti kaip realiai galinčių remontą atlikti įmonių pasiūlymų vidurkis. Draudikas nurodė, kad „Audatex“ sistema gali neatspindėti visos rinkos vidutinių įkainių, nes dalis remonto įmonių ja nesinaudoja.

Draudiko teigimu, teismų praktikoje išaiškinta, jog išlaidos už turto vertinimą, kaip pasekmė, yra pernelyg nutolusios nuo neteisėtų veiksmų, kurie nulėmė transporto priemonės apgadینimą, todėl neegzistuoja priežastinis neteisėtų veiksmų ir žalos (išlaidų už turto vertinimą) ryšys – eliminuojama galimybė civilinei atsakomybei kilti. Vis dėlto draudikas priėmė sprendimą sumokėti pareiškėjui 50 proc. nepriklausomo vertintojo samdymo išlaidų (70 Eur). Tokį savo sprendimą draudikas grindė aplinkybe, kad po to, kai buvo pateikta Vertinimo ataskaita, siekiant surasti konstruktyvų sprendimą, pareiškėjo automobiliui padaryta žala buvo pakartotinai įvertinta ir nustatyta neženkliai didesnė.

Draudikas informavo, kad atlyginami tik nuostoliai, kurie yra priverstinės, būtinos ir protingos išlaidos. Šiuo atveju priverstinių, būtinu ir protingu pakaitinio automobilio nuomos

laikotarpiu draudikas laiko 11 dienų, nes toks yra pareiškėjo automobilio remonto technologinis laikotarpis. Toks laikotarpis nustatytas, įvertinus tai, kiek gali užtrukti automobilio detalių paieška ir remontas, taip pat tai, per kiek laiko automobilis gali būti pateiktas servisui ir iš jo atsiimtas. Draudikas paaiškino, kad, įvertinus remonto sąmatose nurodytą remonto terminą ir jį padidinus 30 procentų (įvertinant galinčius kilti trikdžius), pareiškėjo automobilio remontui reikalingas laikas sudarytų 4,6 dienos, pareiškėjo naudai jis suapvalintas iki 5 dienų. Taip pat, atsižvelgiant į kliento interesą, automobiliui pateikti remonto įmonei ir gražinti nustatytas dviejų dienų laikotarpis. Nors įprastai remontas ir detalių paieška vyksta iš esmės tuo pačiu metu, pareiškėjo naudai automobilių detalių paieškai atskirai skirtos 4 papildomos dienos. Taigi, atsižvelgiant į pareiškėjo interesą, nustatytas maksimalus 11 dienų technologinis remonto laikotarpis, tikrai pakankamas remontui atlikti. Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas nepateikė jokių duomenų apie ilgesnį transporto priemonės remonto laiką, viršijantį nustatytą remonto technologinį laikotarpį.

2019 m. kovo 28 d. draudikas nurodė, kad dėl anksčiau nepastebėtos klaidos į UAB „Žėrutis“ sudarytą remonto sąmatą nebuvo įtraukti ratų geometrijos darbai (UAB „Autobroliai“ sudarytoje remonto sąmatoje minėtų darbų kaina – 45 Eur be PVM, UAB „Delondas“ – 43,2 Eur be PVM). Draudikas nurodė, kad remonto sąmatoje nenurodytų darbų vertė yra 42 Eur be PVM. Įvertinus minėtą sumą, remonto sąmatų vidurkis padidėja 14 Eur – minėtą sumą 2019 m. kovo 29 d. draudikas sumokėjo pareiškėjui kaip papildomą draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios per įvykį pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų remonto, turto vertinimo ir pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Dėl automobilio apžiūros

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad atsakingas draudikas arba biuras nedelsdami, ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo nukentėjusio trečiojo asmens rašytinio pranešimo apie eismo įvykį gavimo dienos, privalo nusiųsti įgaliotą asmenį apžiūrėti sugadintą ar sunaikintą turtą, surašyti apžiūros ataskaitą ir pateikti ją pasirašytinai susipažinti nukentėjusiam trečiajam asmeniui. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas pažeidė TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą. Pareiškėjo teigimu, neapžiūrėjęs automobilio, draudikas negalėjo tinkamai nustatyti nuostolių dydžio, taip pat draudikui kilo pareiga visiškai atlyginti pareiškėjo patirtas automobilio vertinimo išlaidas.

Draudikas nurodė, kad praktikoje draudimo įmonės nevyksta apžiūrėti kiekvienos transporto priemonės. Prerogatyva teikiama nebevažiuojančioms transporto priemonėms, kitu atveju įprastai klientai vyksta pas draudiko partnerius – remonto įmones – arba patys fiksuoja pažeidimus nuotraukose ir jas pateikia draudikui. Pateikti duomenys patvirtina, kad apie įvykį pareiškėjas draudiką informavo tą pačią dieną telefonu. Per pirmąjį pokalbį telefonu draudiko darbuotojas pareiškėjo pasiteiravo, koku būdu bus pateikti duomenys apie apgadinimus: ar pareiškėjas juos užfiksuos pats, ar vyks pas draudiko partnerius. Pareiškėjas nurodė, kad gali užfiksuoti ir pats, o vėliau reziūmavo, kad dėl važiuoklės apžiūros, matyt, kreipsis į remonto įmonę. Tą pačią įvykio dieną - 2018 m. rugsėjo 17 d. - pareiškėjas draudikui pateikė automobilio nuotraukas ir duomenis apie apgadinimus. Lietuvos bankui pateiktas 2018 m. rugsėjo 17 d. JAB (*duomenys neskelbiami*) sudarytas serviso paslaugų pasiūlymas. Jame nurodyta, kad pateiktas „Daužtas automobilis po autoįvykio“, nurodyti nustatyti defektai ir reikiami atlikti darbai. Taigi, po įvykio pareiškėjo automobilis buvo apžiūrėtas ir remonto įmonės. Pareiškėjas draudikui pateikė visą turimą informaciją, jos pagrindu draudikas sudarė žalos sąmatą, o vėliau buvo sudarytos ir remonto įmonių sąmatos. Taigi, per TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą draudikas gavo informaciją apie pareiškėjo automobilio apgadinimus po įvykio ir ją rėmėsi. Sutiktina su draudiku, kad pareiškėjas nenurodė, jog jam ar remonto įmonei, į kurią jis kreipėsi, nepavyko užfiksuoti tam tikrų apgadinimų, pareiškėjas neprašė, kad draudikas pats atliktų automobilio apžiūrą.

Įvertinus nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad pareiškėjas draudikui pateikė pakankamą informaciją žalos dydžiui nustatyti, dėl minėtos priežasties nekilo poreikio draudikui dar kartą pačiam apžiūrėti automobilį. Nėra pagrindo sutikti su pareiškėju, kad, gavęs pakankamai duomenų apie automobilio apgadinimus, draudikas privalėjo dar kartą pats apžiūrėti automobilį. Minėtos įstatymo normos tikslas yra užtikrinti, kad išsami informacija apie per eismo įvykį padarytą žalą būtų operatyviai pateikta draudikui ir vyktų sklandus žalos administravimas. Šį tikslą įgyvendinus be betarpiškos draudiko atliktos automobilio apžiūros nėra pagrindo išvadai, kad draudikas tinkamai nevykdė pareigos apžiūrėti apgadintą turtą ar kad tai būtų turėję įtakos nustatant žalą.

Pareiškėjas nesutiko su draudiko nurodyta aplinkybe, kad tam tikri apgadinimai paaiškėja tik faktiškai atliekant automobilio remontą. Vis dėlto akivaizdu, kad tam tikri pažeidimai gali būti nepastebėti per automobilio apžiūrą. Kita vertus, nėra pagrindo išvadai, kad, atlikdamas pirminę automobilio apžiūrą, draudikas ar jo partneris turi ardyti automobilį. Draudiko suteikiama galimybė remontuoti automobilį užtikrina per pirminę apžiūrą nepastebėtų apgadinimų pašalinimą draudiko lėšomis, nepažeidžiant nukentėjusio asmens interesų.

Dėl draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų remonto išlaidas

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens turtui (transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar biuras, vadovaudamasis atsakingo draudiko ar biuro įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Taisyklių 15 punktu, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais.

Įvertinus minėtą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad žalos dydžio nustatymo pareiga nustatyta ir prerogatyva suteikta draudikui. Šiuo atveju, pirminį žalos dydžio apskaičiavimą atliko draudiko ekspertas. Pareiškėjui nesutikus su pirminiu žalos vertinimu, draudikas kreipėsi į tris Lietuvoje veikiančias automobilių remonto įmones ir jų pateiktų komercinių remonto pasiūlymų pagrindu, išvesdamas sąmatų vidurkį, nustatė automobilio remonto kainą, šią sumą ir išmokėjo pareiškėjui. Taisyklių 13 punkte suteikta teisė draudikui žalos dydį nustatyti pagal įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus. Taisyklių 15 punkte nustatyta, kad būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais. Atsižvelgiant į minėtą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad draudikas turėjo teisę žalos dydį nustatyti pagal automobilių remonto įmonių pateiktas remonto sąmatas, o trijų pasiūlymų kainų vidurkį laikyti vidutine automobiliui atkurti būtinų remonto darbų ir detalių kaina.

Minėtas teisinis reglamentavimas patvirtina, kad vertinimo ataskaita yra vienas galimų žalos dydžio nustatymo šaltinių. Vis dėlto vertinimo ataskaitai nėra suteikta didesnė įrodomoji galia negu kitiems surinktiems įrodymams ir ji savaime nepaneigia kitų žalos dydį pagrindžiančių duomenų, o turi būti vertinama kompleksiskai, siekiant įgyvendinti Lietuvos

Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą ir CK 6.38 straipsnyje įtvirtintą ekonomiškumo principą.

Vertinimo ataskaitoje nurodyta pareiškėjo automobilio remonto kaina yra 3 160 Eur be PVM. Kaip minėta, UAB „Autobroliai“ sudarytos remonto sąmatos suma – 2 506,60 Eur be PVM, UAB „Delondas“ – 2 571,55 Eur be PVM, UAB „Žėrutis“ – 2 104,69 Eur be PVM. Draudikas nurodė, kad dėl anksčiau nepastebėtos klaidos į UAB „Žėrutis“ sudarytą remonto sąmatą nebuvo įtraukti ratų geometrijos darbai, kurių vertė yra 42 Eur be PVM, todėl remonto sąmatų vidurkis padidėjo 14 Eur, ši suma pareiškėjui sumokėta 2019 m. kovo 29 d.

Įvertinus nurodytas kainas, darytina išvada, kad remonto įmonių siūlomos automobilio remonto kainos yra daug mažesnės negu vertintojo nustatytos remonto išlaidos: Vertinimo ataskaitoje nurodyta automobilio remonto kaina smarkiai viršija ir remonto sąmatų kainų vidurkį, ir didžiausią iš draudiko pateiktų UAB „Delondas“ remonto sąmatą. Didelis teorinių skaičiavimų pagrindu sudarytos Vertinimo ataskaitos ir realiai remonto paslaugas teikiančių remonto įmonių pasiūlymų kainų skirtumas suponuoja išvadą, kad turto vertintojas, nustatydamas pareiškėjo automobilio remonto išlaidų dydį, nesivadovavo CK 6.38 straipsnyje įtvirtintu sutarčių vykdymo ekonomiškumo principu ir automobilio remonto išlaidas apskaičiavo, atsižvelgdamas į ne ekonomiškiausią, o į brangiausią transporto priemonės remonto variantą. Draudikas neprivalo remtis ekonomiškumo principo neatitinkančia Vertinimo ataskaita. Kita vertus, pareiškėjui nesutikus su pirminiu žalos vertinimu, draudikas privalėjo įsitikinti savo sudarytos pirminės žalos sąmatos teisingumu, tai ir padarė, kreipdamasis į remonto įmones ir jų pasiūlymų pagrindu patikslindamas mokėtinos draudimo išmokos dydį.

Pareiškėjas nepateikė duomenų, kad draudiko pateiktos remonto sąmatos yra netinkamos, o pastebėjus į vieną iš sąmatų neįtrauktus darbus, jie buvo įvertinti ir išmokėta papildoma draudimo išmoka. Nėra pagrindo išvadai, kad draudiko 2019 m. kovo 28 d. galutinai apskaičiuota draudimo išmoka yra nepakankama gražinti pareiškėją į iki įvykio buvusią padėtį.

Pareiškėjas nurodė, kad, jeigu draudikas būtų faktiškai apžiūrėjęs jo automobilį, turėtų teisę vadovautis remonto įmonių skaičiavimais, tačiau ir tokiu atveju turėtų remtis didžiausia pateikta sąmata. Kaip minėta, nėra duomenų, jog draudikui pareiškėjo pateikta informacija apie automobilio apgadinius buvo nepakankama žalos dydžiui nustatyti. Pareiškėjui nesutikus su pirmą kartą draudiko apskaičiuota žala, siekdamas atlikti rinkos tyrimą, draudikas kreipėsi į tris Lietuvoje veikiančias remonto įmones ir jos pateikė remonto pasiūlymus. Pareiškėjui mokėtiną draudimo išmoką draudikas apskaičiavo kaip trijų remonto įmonių pateiktų pasiūlymų vidurkį. Nėra pagrindo teigti, kad draudikas privalėjo išmoką apskaičiuoti pagal didžiausią pateiktą pasiūlymą. Priešingai, manytina, kad trijų remonto įmonių pateiktų pasiūlymų kainų vidurkis realiau ir tiksliau atspindi vidutinę kainą, už kurią rinkoje gali būti suremontuotas pareiškėjo automobilis.

Pareiškėjas nurodė, kad remonto sąmatose, kuriomis rėmėsi draudikas, nurodomos naudotų ar neoriginalių keičiamų automobilio dalių kainos, nors turėtų būti remiamasi naujų originalių detalių kainomis, taikant nusidėvėjimą. Remiantis Taisyklių 15 punktu, reglamentuojančiu keičiamų dalių vertės nustatymo sąlygas, pažymėtina, kad į automobilio nuvertėjimą dėl eksploataavimo atsižvelgti būtina, nes žalos atlyginimu siekiama sugadinto turto vertę atkurti iki tos, kuri buvo prieš teisės pažeidimą. Dėl to turi būti atlyginama ne visa naujų keičiamų detalių vertė, o jos dalis, nes buvo sugadintos ne naujos detalės, o jau atitinkamai susidėvėjusios (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2000 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. 27 patvirtinta Teismų praktikos taikant įstatymus dėl atlygintinos turtinės žalos, padarytos eismo įvykio metu, apibendrinimo apžvalga). Automobilio detalių keitimo išlaidų skaičiavimas pagal nusidėvėjusių automobilio detalių kainas atitinka transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties, kaip nuostolių draudimo sutarties (Draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalis), kompensacinę paskirtį, neleidžiančią nukentėjusiam trečiajam asmeniui gauti didesnę draudimo išmoką, negu faktiškai jo patirti nuostoliai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 23 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-229/2014). Draudikas nurodė, kad, pagal Taisyklių 15 punktą, kai trečiasis asmuo neremontuoja turto, atlyginami nuostoliai yra siejami su būtinomis turto remonto išlaidomis, reikalingomis atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir ar dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Atsižvelgiant į draudimo sutarties, kurios pagrindu pareiškėjui buvo apskaičiuotas nuostolio dydis, kompensacinę paskirtį ir į tai, kad automobilio detalių keitimo išlaidų skaičiavimas pagal dėvėtų ar neoriginalių detalių kainas neprieštarauja Taisyklių 15 punkte

įtvirtintoms keičiamų dalių vertės nustatymo sąlygoms, nėra pagrindo draudiko taikytų keičiamų detalių atkūrimo išlaidų skaičiavimo principų laikyti nepagrįstais.

Įvertinus pateiktus duomenis, darytina išvada, kad draudiko 2019 m. kovo 28 d. galutinai apskaičiuota draudimo išmoka yra pakankama gražinti pareiškėją į iki įvykio buvusią padėtį ir laikytina pagrįsta.

Dėl nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo

Pareiškėjas nurodė patyręs 140 Eur automobilio vertinimo išlaidų. Mokėdamas draudimo išmoka, draudikas pareiškėjui atlygino 50 proc. patirtų vertinimo paslaugų išlaidų – sumokėjo 70 Eur. Pareiškėjas Lietuvos banko prašė rekomenduoti draudikui pareiškėjui atlyginti 70 Eur likusių vertinimo išlaidų.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis CK 6.38 straipsnyje įtvirtintais prievolių vykdymo principais, prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai ir nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais. Jeigu vienai iš šalių prievolės vykdymas kartu yra ir profesinė veikla, ši šalis turi vykdyti prievolę taip pat pagal tai profesinei veiklai taikomus reikalavimus. Kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pasamdyti turto vertintoją, kad jis nustatytų turtui padarytos žalos dydį, jeigu draudiko įgaliotas asmuo neatvyko apžiūrėti sugadinto turto per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą. Tokiu atveju atsakingas draudikas privalo atlyginti protingumo kriterijus atitinkančias nukentėjusio trečiojo asmens turėtas turto vertintojo samdymo išlaidas. Toje pačioje TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje taip pat nurodyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo. Pareiškėjo teigimu, draudikas nevykdė pareigos apžiūrėti turta, todėl privalo atlyginti visas nepriklausomo turto vertintojo samdymo išlaidas.

Kaip minėta, šiuo atveju draudikas TPVCAPDĮ 15 straipsnio 2 dalyje nustatytu terminu gavo žalos dydžiui nustatyti reikalingus duomenis, todėl nėra pagrindo išvadai, kad operatyvios turto apžiūros reikalavimas buvo pažeistas. Kita vertus, TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje teisingo turtui padarytos žalos dydžio nustatymo pareiga numatyta būtent draudikui. Tai, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis papildomai kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo, neatleidžia draudiko nuo pareigos administruojant žalą nustatyti teisingą nuostolio dydį.

Iš ginčo šalių pateiktų duomenų matyti, kad draudikas po eismo įvykio sudarė žalos sąmata, kurioje nustatė, kad pareiškėjo nuostoliai dėl transporto priemonės apgadinimų siekia 2 248,5 Eur be PVM. Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko skaičiavimu, kreipėsi į turto vertintoją ir pateikė draudikui Vertinimo ataskaitą. Pažymėtina, kad galutinis draudiko apskaičiuotas nuostolio dydis – 2 408,28 Eur (su papildoma 14 Eur suma) nėra daug (159,78 Eur) didesnis, palyginti su pirminiu draudiko atliktų žalos vertinimu.

Kaip minėta, pirminę žalos sąmata draudikas pareiškėjui pateikė 2018 m. rugsėjo 27 d. 2018 m. spalio 4 d. pareiškėjas nurodė, kad su draudiko apskaičiuota suma nesutinka, ir informavo, kad kreipsis į turto vertintoją. Pažymėtina, kad draudikas pareiškėjui pasiūlė pateikti nesutikimo su žalos sąmata motyvus ir neskubėti kreiptis į turto vertintoją. Vis dėlto į turto vertintoją pareiškėjas kreipėsi dar 2018 m. rugsėjo 27 d. (vertintojas atliko automobilio apžiūrą), t. y. dar prieš tai, kai apie nesutikimą su sąmata informavo draudiką. Todėl negalima teigti, kad pareiškėjas, kilus ginčui dėl nuostolių dydžio, pakankamai bendradarbiavo su draudiku, siekdamas realaus žalos dydžio nustatymo. Kita vertus, draudikas, gavęs Vertinimo ataskaitą, pakartotinai apskaičiavo pareiškėjo patirtus nuostolius, todėl darytina išvada, kad pirminėje sąmatoje apskaičiuota suma iš esmės neatitiko TPVCAPDĮ ir Taisyklių reikalavimų ir nebuvo pakankama, siekiant atkurti pareiškėjo transporto priemonę į iki įvykio buvusią būklę, ir būtent Vertinimo ataskaita turėjo esminės įtakos, kad nuostoliai būtų perskaiciuoti. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, remiantis protingumo, teisingumo ir sąžiningumo principais bei siekiant užtikrinti šalių teisių ir teisėtų interesų pusiausvyrą, darytina išvada, kad draudikas turėjo atlyginti ir pagrįstai atlygino pusę (70 Eur) pareiškėjo patirtų turto vertintojo samdymo išlaidų. Taigi, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo draudikui dėl likusių vertinimo išlaidų dalies atlyginimo.

Dėl pakaitinio automobilio nuomos išlaidų atlyginimo

Pareiškėjas Lietuvos banko prašė įpareigoti draudiką rekomenduoti sumokėti pareiškėjui papildomą 400 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pakaitinio automobilio nuomos išlaidas. Kaip minėta, pareiškėjas už pakaitinio automobilio nuomą nuo 2018 m. rugsėjo 18 d. iki 2018 m. spalio 15 d. sumokėjo 675 Eur. Draudikas už 11 pakaitinio automobilio nuomos dienų sumokėjo pareiškėjui 275 Eur draudimo išmoką.

Pareiškėjas teigia po įvykio nebegalėjęs naudotis savo automobiliu. Pareiškėjas tvirtina laikęs teisės aktų reikalavimų, todėl negalėjo pradėti remontuoti automobilio, kol nebus atlikta jo apžiūra. Kadangi draudikas apžiūros neatliko, pareiškėjas ją 2018 m. rugsėjo 27 d. organizavo pats. Vis dėlto, vengdamas galimų draudiko pretenzijų, pareiškėjas remonto realiai neatliko ir vėliau, todėl buvo priverstas naudotis pakaitiniu automobiliu.

Draudikas nurodė, kad atlyginami tik nuostoliai, kurie yra priverstinės, būtinos ir protingos išlaidos. Vertinant pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, minėtus reikalavimus atitiktų tik faktinio automobilio remonto laikas, o automobilio neremontuojant – technologinis remonto laikotarpis. Šiuo laikotarpiu draudikas laikė 11 dienų ir nurodė, kad jis apskaičiuotas, įvertinus pareiškėjo automobilio remontui reikalingą laiką, automobiliui pateikti servisui ir iš jo atsiimti reikalingą laiką ir detalių paieškai reikalingą laiką. Pareiškėjas nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad jo automobiliui suremontuoti reikia daugiau negu 11 dienų. Pareiškėjas teigia negalėjęs remontuoti automobilio, nes jo nebuvo apžiūrėjęs draudikas. Vis dėlto pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėjas, pranešdamas draudikui apie įvykį, nurodė, kad remontas nebus reikalingas. Pareiškėjas po įvykio apgadinimus fiksavo pats, tą pačią dieną vyko į servisą, kuriame įvertintas ratų suvedimas, taip pat 2018 m. rugsėjo 27 d. automobilį apžiūrėjo turto vertintojas. Nėra duomenų, kad draudikas būtų nurodęs pareiškėjui, kad jis negali remontuoti automobilio, ar kad pats pareiškėjas būtų teiravęsis draudiko, ar gali atlikti automobilio remontą, ar nebus apžiūros poreikio. Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, nėra pagrindo išvadai, kad draudikas netinkamai apskaičiavo draudimo išmoką, atlyginančią būtinas ir protingas pareiškėjo pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, nėra pagrindo išvadai, kada galutinė draudimo išmoka buvo apskaičiuota netinkamai, todėl pareiškėjo reikalavimai yra atmestini.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo L. V. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas